

Nr 16.

Godkänd av första kammaren den 6 februari 1937.

Godkänd av andra kammaren den 6 februari 1937.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

(Konstitutionsutskottets memorial nr 1 punkt 1 a och b.)

Till KONUNGEN.

Sedan 1936 års lagtima riksdag i anledning av väckt motion antagit såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling förslag till ändrad lydelse dels av §§ 53 och 54 regeringsformen och §§ 33, 35—37, § 38 mom. 2 samt §§ 44, 50, 75 och 78 riksdagsordningen, dels ock av § 2 4:o tredje stycket tryckfrihetsförordningen, har riksdagen vid numera företagen slutlig prövning för sin del godkänt och antagit berörda förslag.

Enligt de av riksdagen sålunda fattade beslut skulle förenämnda grundlagsparagrafer i nedanskrivna delar erhålla följande lydelse:

1) Regeringsformen.

§ 53.

Lagtima riksdag skall för ärendenas beredning tillsätta dessa utskott: ett utrikesutskott, ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, två lagutskott samt ett jordbruksutskott med den sammansättning och de uppgifter, som i riksdagsordningen bestämmas.

Å urtima — — — förekommande ärenden.

§ 54.

Ledamöterna av riksdagens i föregående § omförmälda utrikesutskott vare ock ledamöter av en nämnd med uppgift att med Konungen rådpläga om ärenden, som angå rikets förhållande till främmande makter. Rådplägnung med denna utrikesnämnd bör i alla utrikesärenden av större vikt äga rum före avgörandet. Då ärende förekommer till behandling, skola alla tillgängliga handlingar och upplysningar meddelas. De beslut Konungen

fattar i ärenden, som varit föremål för rådplägning med nämnden, varde delgivna dess ledamöter senast vid nästa sammanträde.

Ministern för — — — erhålla betydelse.

Nämndens ledamöter — — — tystnadsplikstens iakttagande.

Riksdagsordningen.

§ 33.

1. Så snart — — — vice talman.

Närmare bestämmelser — — — beslutad stadga.

2. Innan val — — — levnadsåren äldst.

3. Där talman — — — vice talman.

4. Vid samtidigt — — — förfallet upphört.

5. Vardera kammaren äger utse och förordna sin sekreterare. Den be-
tjäning, som vardera kammaren i övrigt för sig under riksdagen anser nödig,
tillsättes av talmannen och några utav kammaren därtill utsedda ledamöter,
efter samråd med sekreteraren.

§ 35.

1. Vill Konungen, med upplösande av riksdag, förordna om nya val i hela
riket till båda kamrarna eller den ena av dem, meddelar Konungen, sedan Han
låtit till rikssalen kalla riksdagen, densamma därstädes Sitt beslut härom. Be-
slutet må ock, där Konungen så prövar lämpligt, givas riksdagen tillkänna
genom öppet brev, som i vardera kammaren samtidigt uppläses av en stats-
rådets ledamot, den Konungen därtill förordnat; och vare riksdagen efter upp-
läsandet omedelbart upplöst.

2. Då riksdag skall avslutas, infinna sig, på Konungens kallelse och efter
förrättad gudstjänst, riksdagsmännen på rikssalen och framföra genom tal-
männen sina välönskningar, varuppå Konungen förklarar riksdagen vara
avslutad.

Vill Konungen ej själv avsluta riksdag, skall Konungens beslut om avslu-
tandet meddelas riksdagen genom öppet brev, som i vardera kammaren sam-
tidigt uppläses av en statsrådets ledamot, den Konungen därtill förordnat; och
vare riksdagen efter uppläsandet omedelbart avslutad.

Ärendenas beredning.

§ 36.

1. Å varje lagtima riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, till-
sättas: ett utrikesutskott, ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett be-
villningsutskott, ett bankoutskott, två lagutskott samt ett jordbruksutskott.
Dessa riksdagens ständiga utskott skola bestå: utrikesutskottet av sexton,
konstitutionsutskottet av tjugu, statsutskottet av tjugufyra, bevillningsut-
skottet av tjugu, bankoutskottet av sexton, vartdera lagutskottet av sexton
samt jordbruksutskottet av sexton ledamöter, vilka vardera kammaren till
halva antalet inom sig väljer; ankommande på kamrarnas sammanstämman-

de beslut att, när sådant finnes vara av nöden, tillsätta särskilt utskott för upptagande av frågor, som tillhöra ständigt utskotts behandling, så ock att, därest annat utskott än utrikesutskottet anmäler behov av förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

2. Vardera kammaren utser ock inom sig suppleanter att, när utskottsledamöter avgå eller få förfall, i deras ställe inträda. Antalet suppleanter i utrikesutskottet skall vara åtta från vardera kammaren.

3. Därest i någondera kammaren fråga väckes, som icke tillhör förenämnda utskotts behandling, men är av beskaffenhet att utskotts yttrande däröver erfordras, skall för avgivande av utlåtande och förslag i frågan ett tillfälligt utskott, bestående av så många ledamöter, som kammaren nödigt aktar, inom kammaren tillsättas.

4. Å urtima riksdag skola ej flera utskott tillsättas, än som erfordras för beredning av de därvid, enligt 2 §, förekommande ärenden.

5. Valen till utskott äro proportionella, där två eller flere personer skola utses. Närmare bestämmelser om valsättet meddelas i särskild av Konungen och riksdagen samfällt beslutad stadga.

6. Ej må statsrådsledamot, justitieråd eller regeringsråd i utskott eller val till utskott deltaga, dock att beträffande utrikesutskottet gäller vad i § 37 mom. 2 sägs.

Ej heller må någon, av vilken riksdagen kan fordra redo och ansvar, inväljas i utskott, där redovisning för hans egna ämbetsåtgärder kan förekomma. Vad nu stadgats skall likväl ej utgöra hinder att i statsutskottet invälja förutvarande ledamot av statsrådet, dock utan rätt för denne att inom utskottet deltaga i behandling av ärende, varom i § 39 mom. 2 förmäles.

§ 37.

1. Utrikesutskottet skall meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå rikets förhållande till främmande makter och ej tillhöra annat utskotts behandling.

2. Då något av Konungen för riksdagen framlagt ärende förekommer till behandling i utskottet, skola alla tillgängliga handlingar delgivas utskottet.

Ministern för utrikes ärendena må själv eller genom ämbets- eller tjänsteman meddela utskottet muntliga eller skriftliga upplysningar.

3. I den mån Konungen eller utskottet med hänsyn till rikets säkerhet eller andra av förhållandet till främmande makt betingade, synnerligen viktiga skäl finner upplysningar, som meddelas i visst ämne, böra hemliga hållas, vare utskottets ledamöter till tystnadsplikt förbundna. Ledamot, så ock suppleant, skall första gången han är närvarande vid sammanträde med utskottet avgiva försäkran om tystnadspliktens iakttagande.

§ 38.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller

upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om kommandomål, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

§ 44.

Finnes fråga äga nära samband med ämne, som tillhör visst ständigt utskotts behandling, må frågan kunna till nämnda utskott hänvisas, ändå att den enligt föreskrifterna i §§ 37—43 skolat handläggas av annat ständigt utskott.

§ 50.

Val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet, varom stadgas i § 36, gälla ock som val av ledamöter och suppleanter till den i § 54 regeringsformen omförmälda utrikesnämnd. Ledamot av nämnden utövar sin befattning till dess nytt val till utrikesutskott förrättas, dock att ledamot, som avgår ur riksdagen innan den tid, för vilken han blivit vald till riksdagsman, tilländalupit, eller som utnämnes till statsråd, ej vidare skall anses tillhöra nämnden. Förordnar Konungen om nya val till båda kamrarna eller den ena av dem, behålle utan hinder därav nämndens ledamöter sina befattningar.

Inträffar ledighet — — — nämndens sammanträden.

Konungen sammankallar — — — förordnar Konungen.

Skulle minst — — — nämnden sammankallad.

Ledamot av — — — bestämda grunder.

§ 75.

Alla val skola ske med slutna sedlar, och iakttages därvid, att namnsedlarna, så framt de skola bliva gällande, böra vara enkla, hoprullade, omärkta och fria såväl från all tvetydighet i anseende till personernas namn som från oriktighet i anseende till deras antal; dock skall i fråga om val till utskott gälla, vad uti den i 36 § 5 mom. omförmälda stadga finnes föreskrivet. Mellan personer, som vid val undfått lika antal röster, skiljes genom lottning, när så erfordras.

§ 78.

De reglementariska föreskrifter, som för riksdagsgöromålen och ordningen hos kamrarna och utskotten anses nödiga till iakttagande jämte grundlagarna och den i 36 § 5 mom. omförmälda stadga, äger riksdagen eller i ämne, som angår kammare enskilt, denna kammare att fastställa. Ej må något däri införas, som mot grundlag eller annan gällande lag strider.

2) Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o I grund — — — som helst.

Vid föregående — — — ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna hos Konungen i ministeriella ärenden och kommandomål, eller statsrådets protokoll och handlingar, eller riksståndens, eller utrikesnämndens, eller konstitutionsutskottets, rörande statsrådet eller utrikes- och konstitutionsutskottens rörande upplysningar, som prövats böra hemliga hållas, eller banko- och riksgäldsverkens, eller banko- och statsutskottens, eller revisorers över banko- och riksgäldsverken, rörande samma verks hemliga ärenden, icke kunna före femtio år efter protokollets eller handlingens datum till tryckning fordras, eller, utan vederbörandes tillstånd, utbekommas. Utgivas sådana — — — icke uppenbara.

Stockholm den 6 februari 1937.

Med undersätlig vördnad.
